

HEEFT JOHANNES DE DOPER OP HET OGENBLIK NOG BETEKENIS?

Johannes de Doper is een zeer eigenaardige figuur. De mensen en vooral de christenen kennen hem als een profeet, die zichzelf noemt "De stem eens roepende in de woestijn, bereidende het pad van hem, die komen gaat."

Dat is natuurlijk heel mooi, maar Johannes de Doper zelf is toch wel een wat vreemde figuur. In moderne termen zou je zeggen: het is een zonderling, een exhibitionist. Want er staat ook over hem geschreven, dat hij eenzaam woonde in de woestijn, zich kleedde in dierenhuiden en zich haar hechte op vreemde plaatsen van zijn lichaam. Die vreemde plaatsen worden dan overgelaten aan de imaginatie van de lezer, maar we kunnen wel aannemen dat de man er een beetje gekker heeft uitgezien, dan men zich dat tegenwoordig zo kan denken.

Wat doet Johannes? Ja, hij leeft in de woestijn. Nu moet u niet denken, dat het leven in de woestijn iets is, zoals men dat tegenwoordig denkt: een grote afstand nemen van alle dingen enz. Het was vroeger een soort beroep, dat leven in de woestijn. We horen in die dagen overal van mensen, die op afgelegen plaatsen wonen, in grotten, sommigen bij kerkhoven, in de woestijn of elders; en ze oefenen daar het beroep uit van heilige, profeet, profetes, tovenaars of tovenares. In het begin is Johannes werkelijk niets anders dan dat. Hij is een beetje een mysticus en verdient er een aardige boterham mee. Dat hij zich voedt met sprinkhanen en met wilde honig, nu, dat zal ongetwijfeld weleens voorkomen, maar (ja, ik hoop niet, dat ik iets ontheilig in uw ogen) de goede man weet klaarblijkelijk heel goed hoe hij wat ze tegenwoordig show noemen moet maken.

En dan zien we de ontwikkeling met Jezus. Dat hij Jezus proclameert als degeen, die na hem komt, is allemaal heel mooi, maar hij is een neef van hem. Je zou kunnen zeggen: het is een familie-bedrijf.

Wanneer hij de mensenmassa's samentrekt, och, dan is hij eigenlijk een soort Revivalist. Tegenwoordig heb je mensen, die in grote tenten of in de open lucht prediken en daarbij vertellen dat het einde der dagen nabij is; kortom, die een beroep doen op de sentimenten, de emoties van de mensen.

Johannes doet precies hetzelfde, want hij spreekt in dagen van verdrukking, van onderworpenheid, van steeds groeiend verzet. En waarover spreekt hij? Over de komst van een Messias. Dat is nu precies hetzelfde alsof u hier tijdens de bezetting had gezegd: "Maar ik weet het, binnenkort komt de Koningin terug naar Nederland. Dan zal alles weer zijn, zoals vroeger. Dan zullen we weer een vrij volk zijn, een groot volk."

Wanneer Johannes daarmee bezig is, maakt hij gebruik van enkele Egyptische trucjes; want de tekenen, die hij doet op zijn weg, staan o.a. in verband met de beheersing van slangen en insecten. Nu, we horen dat het zo reeds was aan het hof van Pharao, dat staat zelfs in de bijbel. Wanneer hij mensen (degenen, die op de Messias wachten) a.h.w. tot een gemeenschap bijeen brengt, dan maakt hij gebruik van de doop. Maar de doop is ook al veel ouder. Die werd gebruikt bij de Isis-dienst; ze maakte deel uit van de Ammon-Ré-verering, van het Osiris-mysterie en we kunnen zelfs nog verder teruggaan.

Ik vertel dit nu allemaal om duidelijk te maken, dat we Johannes

vooral niet moeten zien als een stralende gezondene, die door de woestijn ging. Wel moeten we opmerken, dat het een erg koppig mannetje is geweest. Hij ging voor niets en niemand opzij. En misschien dat het juist deze ge-aardheid is, dit voor-niemand-opzij-willen-gaan, dat hem dreef naar plaatsen waar hij de ruimte had: de woestijn, waar de mensen tot hem kwamen, naar hem luisterden en hem gehoorzaamden; want ook die prestige-kwestie speelde er een grote rol in.

Dan hebben we bij Johannes de Doper nog zo'n paar punten. Hij heeft nu eenmaal een figuur opgebouwd, die op zichzelf zeker aanvaardbaar is en vererenswaard, maar die kennelijk - wanneer u zich alleen maar bezig houdt met het Evangelie - niet strookt met het karakter van de man, want hij gedraagt zich hier en daar als een echte dictator, een echt potentaat. Hij is grof, hij scheldt de mensen de huid vol. Er zijn mensen, die het erg prettig vinden. Het is alleen jammer, dat de vrouw van Herodes dat niet zo leuk vindt (dat zal hem later de kop kosten). Hij valt iedereen aan. Hij is erg agressief; maar in schijn is hij nederig. In schijn is hij buitengewoon rechtzinnig. Of die rechtzinnigheid wel zo reëel is, kunnen we - gezien de gebruiken van die tijd en de mentaliteit van die dagen - zelfs ook nog betwijfelen.

Deze Johannes verkondigt Jezus' komst. Hij doet dit, omdat hij zich baseert op de Profeten, waarin staat dat er een stem komt, die de Messias zal aankondigen. Maar wanneer Jezus eenmaal in zijn openbaar leven als Verlosser en als Leraar optreedt, dan horen we van Johannes heel weinig. U zou kunnen zeggen: hij beschouwt Jezus als een soort uitbreiding van zijn zaak, een dépendance, waarheen je iedereen kunt verwijzen, die te lastig wordt. Maar hij gaat zijn eigen gang.

Ik denk, dat u nu wel een beetje zit te gruwelen. Nu ja, het hindert niet. Ik heb het u van tevoren gezegd: over uw hoofden kome het.

Nu maakt Johannes één fout en dat is deze: hij laat zich in met mensen van Herodes' hof. En in plaats van hen gewoon een beetje uit te schelden, vertelt hij dingen, waarvan hij dacht dat niemand ze wist.

Het resultaat is, dat hij voor Herodes wordt geleid en gevangen gezet. Ze hebben met die profeet niets kwaads voor. Hij heeft doodgewoon staatsgeheimen in zijn bezit en die moeten bewaard blijven, dus wordt hij in een kerker gezet; dat doen ze tegenwoordig nog.

Maar de vrouw van Herodes zal waarschijnlijk wel eens een keertje bij hem te biecht zijn geweest en Johannes zegt doodgewoon: "Ja, kijk eens, ik heb met jou niets te maken. Je bent een slet." Nu ja, hij gebruikt nog veel ergere woorden. Dat is van Johannes niet erg mooi, want hij heeft ten slotte toch ook geprofiteerd van haar eerbied en van haar genegenheid voor hem. Hij had dus zijn mond moeten houden.

En nu krijgen we dus het bekende verhaal van Salomé, die danst voor Herodes (iets wat waarschijnlijk lang niet zo erotisch is geweest als men dat tegenwoordig voorstelt) en door die dans dan de gunst verkrijgt, dat ze een wens mag doen. Ze vraagt dan het hoofd van Johannes op aanraden van haar moeder. Ze krijgt dat en valt dan flauw; want ze vond hem eigenlijk een fijne vent en ze had het helemaal niet zo erg bedoeld. Dat is dan het verhaal van Johannes.

We moeten dus begrijpen, dat Johannes een mens is. Maar als mens handelt hij regelmatig tegen zijn eigen wezen is.

Wanneer hij Jezus verkondigt, dan is dat heel wat anders dan wanneer hij de Messias verkondigt. De Messias, dat is voor hem de basis, waarop hij zijn aantrekkingskracht voor het volk bouwt, zijn belangrijkheid, zijn macht, zijn reputatie als profeet. Maar Jezus is een levende concurrent. Dat hij Jezus als zodanig erkent en ook diens meerderheid, dat is helemaal tegen de mens in. En als hij dat nu toch doet, dan zou je dus kunnen stellen, dat een op zichzelf gewoon en naar macht hongerig mens zich onderwerpt aan het feit, dat Jezus bestaat, maar dat hij er gelijk-

tijdig vanaf ziet om met die Jezus nog verder contact te hebben. We horen dan ook nergens dat Johannes de Doper nog contact heeft met Jezus of met diens leerlingen. Hij gaat zijn eigen weg. Maar hij erkent: Jezus is meer dan ik ben.

Dat hij sterft, is een ongelukje; daarop had hij helemaal niet gerekend en waarschijnlijk zijn omgeving ook niet.

Wat kan die mens dan voor deze tijd betekenen?

In de eerste plaats mogen we aannemen, dat hij een grote geestelijke ontwikkeling heeft doorgemaakt, ook al zal hij intussen nog wel eens zijn geïncarneerd. Hij zal dus ongetwijfeld ook meer bewust deelnemen aan het werk van de Christusgeest. Hij is er nu eenmaal bij betrokken. Daarnaast echter kunnen we hem zien als een voorbeeld van iets dat in deze dagen ontzettend veel voorkomt. De mensen zijn - net als vroeger - geneigd om samen te lopen voor een ramp. Wanneer wij u iets voor later beloven (b.v. dat u zich geestelijk kunt ontwikkelen), dan zegt u allen: Dat is allemaal heel mooi, maar wat heb ik er vandaag aan? Niet dat ik het u kwalijk neem; het is heel logisch en heel nuchter. U zou een belofte willen hebben, zoals Johannes die gaf: Morgen komt de Meester, maakt u allen vrij. Het atoomgevaar weg, de grenzen vallen, alle onredelijke begrenzingen van het menselijk leven vallen weg, iedereen leeft in de glorie en de gratie Gods.

Als ik dat kon vertellen, dan moet u eenszien; Rome zou er niets bij zijn en Den Haag zou meer mensen beïnvloeden dan Rome, bij wijze van spreken. Het zou een kans zijn voor minister Luns. Maar wij kunnen die belofte niet geven.

En toch moet er om iets voor te bereiden heel vaag een belofte worden gedaan, die dan wordt misverstaan. Want als Johannes spreekt over de Messias, dan is hij zeker niet een bedrieger. Hij vertelt niet iets, dat de profeten niet hebben gezegd. Hij bouwt geen droom op van een vrij joods rijk, dat de hele wereld regeert, zoals Rome nu doet. Hij vertelt alleen maar: de vorst komt, de Meester komt, die het volk vrij maakt; en hij laat de rest aan de eigen interpretatie over.

Dit doet denken aan menig staatsman van deze dagen, die zijn beloften ook zo inkleedt, dat je er heel wat meer van verwacht dan ze in feite betekenen; of dat je er heel wat anders uit leest dan de feitelijke inhoud. Hij is verder ondanks zichzelf - dat moeten we goed onthouden - de voorbereider van Jezus. Hij is inderdaad degeen, die - roepend in de woestijn - zegt: "Maak baan, bereid de weg mijns Heren." Of hij dat zelf zo heeft begrepen en bedoeld, daarover zouden we kunnen strijden.

Zo zijn er op het ogenblik onnoemelijk veel mensen, die op hun manier de komst van Jezus Christus, het einde der tijden, aankondigen. U zult zeggen: Johannes is herboren. Het zijn ook vaak eigenaardige mensen. O, ze hechten zich geen haar op vreemde plaatsen van het lichaam e.d. Ze lopen niet als een soort geïncarneerde faun door de woestijn te springen. Neen, ze meten zich baarden aan, soepjurken, turbans en wat dies meer zij, of alleen maar zeer mystieke gelaten en ze prediken. Ze weten zelf eigenlijk niet wat ze prediken, maar ze prediken iets dat waar is.

De Doper heeft voor deze tijd betekenis, omdat hij ons duidelijk maakt hoe men eigenlijk zonder het te weten of zonder de portée van zijn handelen te begrijpen soms grote wijzigingen en grote vernieuwingen kan helpen tot stand brengen. Hij leert ons nog iets: dat we niets hebben aan de rigiditeit van denken, die de Doper toch wel kenmerkt. Hij heeft eenmaal een figuur voor de wereld opgebouwd; en die gestalte, die vermomming, wil hij ten koste van alles instand houden. Dat kost hem de kop. Hij had veel meer en veel beter werk kunnen doen, indien hij had begrepen, dat een zekere plooibaarheid noodzakelijk is.

In deze tijd, in deze wereld zijn er heel veel mensen, die met maskers lopen, die zich een gestalte hebben aangemeten en die niet durven

prijsgaven. Ze zijn de edelmoedige heer, de barmhartige dame, de grote staatsman, de joviale vriend; en wat er achter zit, mag je niet zien. En ze gaan liever dood, ze riskeren alles om dit masker te kunnen behouden. Dat heeft de Doper ook gedaan. Dat masker is geen deel van de voorbereiding van de bewustwording. Neen, dat is het haast onbewust begrijpen, dat het verleden en de toekomst op één moment samenvloeden; het zoeken en wachten, totdat je kunt zeggen: "Hier heb ik het brandpunt, nu kenbaar, waarin heden en verleden samenkomen. Dit is de opening of de kracht."

Zo zou je misschien ook nog kunnen zeggen, dat Johannes eigenlijk de zoekende was in de woestijn en niet de roepende. Dat roepen deed hij om de aandacht te krijgen; maar het zoeken deed hij om voor zichzelf vrede te vinden.

Er zijn op het ogenblik heel veel mensen, die zoeken. Maar wat zoeken zij? Zo min als Johannes het zeker heeft geweten en zich daarom maar heeft gebaseerd op die godsdienstige dingen, zo zijn er op het ogenblik mensen, die zoeken naar de levende kracht van deze dagen, de nieuwe opening; en die daarbij ook maar teruggrijpen naar het oude. Daarvan gaan ze uit; dat is hun vertaling van wat ze innerlijk voelen.

Daarmee heb ik Johannes wel een beetje omschreven en ook zijn taak en de betekenis van zijn leven. Het zou mooi zijn, als we het daarbij konden laten. Dan zouden we zeggen: Nou, nu hebben we eens een keer iemand teruggebracht tot zijn natuurlijke proporties, tot zijn natuurlijk wezen.

Maar Johannes groeit natuurlijk. Iemand, die geestelijk begint te groeien, die ondanks zichzelf een ander als meerdere kan aanvaarden, die zich aan zijn taak kan onderwerpen, heeft als eerste noodzaak in zich om de levende kracht te ervaren. We mogen dus aannemen, dat Johannes de Doper verder is gegroeid; en langzaam maar zeker zal hij ook hebben geleerd, dat dienaar-zijn om te heersen verkeerd is en dat het soms beter is om heerser te zijn om te dienen. En hij zal ook hebben begrepen, dat het niet goed is rechtzinnig te zijn om je heiligheid te bewaren, maar dat het eigenlijk in het leven zo is, dat je ondanks je rechtzinnigheid geheiligd moet worden. We weten ook dat hij - na verschillende tussenfasen - heeft deel genomen o.m. aan enkele bijeenkomsten van de Witte Broederschap; dat hij lerarend is opgetreden; en we kunnen vermoeden dat ook hij behoort tot degenen, die weer op aarde zullen incarneren. Maar daar staan we dan ook stil. Want het nieuwe wezen is niet meer de Johannes de Doper van eens. Het is een totaal ander wezen geworden. We zouden hem niet meer terug kennen.

Ik geloof, dat ik nu wel aan uw verzoek tegemoet ben gekomen en uw onderwerp voldoende heb behandeld. Om nu te proberen de achtergrond, de lering hieruit terekken, zou u het misschien prettiger vinden, wanneer er een gast kwam. Maar het spijt me, gasten zijn vandaag niet verkrijgbaar. Ze hebben ergens anders te veel te doen. Dan nu dus de lering.

Alle krachten en alle waarden op aarde zijn in wezen één. Er zou geen scheiding mogen bestaan tussen mens en mens, tussen mens en God, mens en geest. Er zouden geen werkelijke verschillen mogen worden erkend, want alle verschillen die wij erkennen vloeien voort uit het persoonlijk onderscheid. De verschillen vloeien voort uit de maskers, niet uit het wezen der dingen. Om voor jezelf gebruik te maken van de werkelijkheid zul je afstand moeten doen van alle begrippen, die een zelfrechtvaardiging schijnen in te houden, maar waarmee je in wezen jezelf beter of anders wilt maken dan je bent. Erken wie en wat je bent. Niet door je eigen fouten op te sommen, maar door niet bang te zijn om voor jezelf toe te geven wat er achter het uiterlijk, dat je de wereld toont, in feite schuilt. Leef die innerlijke waarheid en besef de gelijkheid en de eenheid met alle dingen. Want hoe sterker je deze beseft, hoe sterker je deel hebt aan de kracht en het leven van die gemeenschap, hoe meer je

daarin a.h.w. je eigen taak in het geheel vindt. Want de taak, die je hebt in het geheel, is in feite het aanvullen van anderen.

Ik denk, dat de Johannes de Doper van voorheen het op het ogenblik zo zou formuleren:

Het is een waarlijk deel van onze taak om de tekorten van ons eigen wezen aan te vullen en uit de zo verworven kracht de tekorten van anderen aan te vullen. Niet oordelend hen op hunne verdiensten of hunne fouten, maar aanvullende dat wat wij goed kunnen maken uit ons wezen.

Het klinkt wat vreemd; dus egaliseren. Maar het past aan de andere kant wel in de idee van een weg-bereider. Want vroeger hadden ze die weg-bereiders. Dat waren eigenlijk heel eigenaardige mensen. Ze hadden de taak om vaak één of twee dagreizen vóór hun meester uit te gaan. En niet alleen dat ze overal zochten naar de goede herbergen, naar de oudsten van de dorpen, opdat ze bereid zouden zijn hun meester te ontvangen en te huldigen, maar wanneer er op de weg moeilijkheden waren, moesten zij die ook herstellen. Als er een brug kapot was, moesten ze haar maken. Als er teveel gaten in de weg zaten, dan moesten ze de zaak egaliseren. Zij maakten werkelijk het pad klaar voor de meester, want hij met zijn gevolg zou zich niet moeten ophouden met de moeilijkheid van het zoeken van onderdak, het overwinnen van slechte weggedeelten, het herstellen van een veerpont of een brug, of het zoeken naar een doorwaadbare plaats in een rivier. Dat moest allemaal gebeurd zijn. Zo egaliseerde hij dus a.h.w. de vooruitgang.

Een mens in deze dagen zou eigenlijk precies hetzelfde moeten doen. Hij moet natuurlijk zorgen dat hij in staat is om zijn taak te vervullen. Voor die mensen van vroeger betekende dat hard werken, maar ook goed eten en drinken. Alles wat er voor hun meester was, dat was er ook voor hen. Alleen moest het voor hen eerst bij elkaar worden gehaald en worden klaar gemaakt; voor de meester moest het bereid staan. Dat is het verschil.

Wij ook. Wij leven in een tijd, waarin wij moeten voorbereiden wat komt, wat er eigenlijk al is. Maar we zijn toch een klein stukje vooruit, want de grote kracht is nu voor 9/10 in de geest en uit de geest werkzaam en 1/10 begint al direct op aarde. Zo dadelijk zal het misschien 100 % op aarde zijn, maar ja, daarmee hebben wij niets te maken. Wij moeten er alleen voor zorgen, dat de kracht, die tot uiting komt, een gebaand pad vindt. En een gebaand pad voor die kracht betekent dat we de mensheid evenals onszelf prepareren op hetgeen komt en ervoor zorgen dat bepaalde bezwaren daartegen uit de weg worden geruimd.

Nu ga ik dus van dit standpunt uit: Zoals Johannes in deze dagen ongetwijfeld een weg-bereider is - zoals hij eens was - zo zijn alle mensen met een redelijk bewustzijn van de hogere kracht in deze dagen hetzelfde. Zij worden niet gezien als mensen, die aan de lijn worden gehouden. Er is voor hen niet één strakke wet, er is voor hen niet precies één pad dat ze moeten gaan. Neen, ze moeten het pad zoeken dat het best is. Ze zijn vrij; vrijer dan iemand anders. Alleen mogen ze niet uit het oog verliezen dat hun meester zijn doel zo snel en zo goed mogelijk moet bereiken. De kracht, het licht, God zo u wilt, is in dit geval onze meester. De kracht die van Hem uitgaat, het licht dat van Hem uitgaat, de ontwikkeling, de vernieuwing, die a.h.w. Zijn pad kenmerkt, die moeten wij voorbereiden. Maar we kunnen nooit voorbereiden door een vast schema te volgen.

Nu ga ik het maar een beetje korter en een beetje ernstiger doen. In deze dagen geldt een enkele wet buiten deze ene: Draagt het bij tot de harmonie, waarin de heersende kracht zich volledig kan openbaren; en wij zijn niet gebonden aan menselijke of geestelijke grenzen, buiten de grenzen, die wij onszelf hebben gesteld. Wij moeten echter wel begrijpen dat de beperking, die men zich oplegt, nooit mag zijn een belemmering

voor het vervullen van onze taak. Wees judaïst en houd de sabbath, als je tijd hebt, want de dienst van de Meester reist op de sabbath. We moeten begrijpen dat de kracht, die zich openbaart, ook in ons is vastgelegd.

Zoals elke weg-bereider een zegel draagt, waardoor hij een bewijs geeft van zijn gezag, zo zal een ieder, die werkelijk en eerlijk tracht de weg der harmonie te bereiden voor de toekomst, het zegel vinden, het vermogen en de kracht, waaruit hij of zij - niet slechts voor zichzelf maar ook voor anderen - kan aantonen: ik vertegenwoordig een hoger licht en een hogere kracht. Zoals elke mens, die zich harmonisch in de materie beweegt, die zijn eigen innerlijke strijd weet op te lossen, die in zich vrede weet te vinden, deel is van de kracht, zo zal elke kracht die door hem gaat ten slotte tot vrede voeren. Er mag echter niet worden verwacht, dat dit gebeurt zonder verdere opschudding. Want vergeet niet: dat, wat wij moeten doen, is verandering tot stand brengen. En verandering is altijd drukte; soms een element van strijd, soms zelfs het idee dat je iets vernietigt. Maar of wij vernietigen of scheppen, wanneer ons doel is: de harmonie en alleen deze, wanneer wij niets of niemand onnodig aantasten in waarde en wezen, dan zullen wij de kracht bezitten om zo nodig bergen te verzetten. Alles wat er is aan sfeer, wat er is aan kracht, wat er is aan begrip, is voor ons bereikbaar op het ogenblik dat wij met onszelf vrede hebben gesloten. Vrede sluiten wij slechts met onszelf, indien wij beginnen te beantwoorden aan de eisen van ons werkelijk wezen en niet aan de eisen van een schijn, die wij t.o.v. anderen willen ophouden.

Wanneer wij grote werken willen doen, dankan dat alleen doordat wij ons volledig overgeven aan de kracht, die de werken tot stand kan brengen dóór ons. Op het ogenblik, dat wij zelf trachten te besluiten wat wij zullen doen met de ons gegeven kracht, op welke wijze wij die zullen uiten, maken wij reeds een fout. Niet wij, maar de kracht in ons en door ons zal besluiten wat geschiedt.

Wanneer wij ons richten op het hogere en op de kracht, mogen wij niet vergeten dat de kennis, voor zover wij die bezitten en indien wij die bezitten, van groot belang is, opdat wij daardoor mede in staat zullen zijn hetgeen ons beroert en beweegt voor de wereld juist uit te drukken. Wij zullen niet slechts moeten wachten op het ingrijpen van de hogere kracht, maar zo goed mogelijk de tendensen van eigen wereld, de periodieke verschijnselen in het eigen "ik" moeten erkennen. Ja, we zullen moeten erkennen, dat wij soms ons wezen van de taak moeten afsluiten, omdat wij haar alleen kunnen volbrengen door daarvan enigszins afstand te nemen.

Er zijn misschien een paar punten, waarvan u zegt: Ja, ja, dat is heel wat. Maar misschien mag ik een voorbeeld geven.

U kent allen dat verhaal van Mohammed: Als de berg niet tot Mohammed komt, zal Mohammed tot de berg gaan. Nu is dat vaak foutievelijk toegeschreven aan de profeet, terwijl het in feite een derwish was (die ook Mohammed heette), die dat aardigheidje uithaalde. Hij was een grappenmaker en zei op een gegeven ogenblik: "In de naam van Allah zijn alle dingen mogelijk. Ik zal morgen de berg zeggen tot mij te komen; dus komt en ziet." Alle mensen stonden er dus te kijken. Toen zei Mohammed tot de berg: "Kom tot mij." De berg kwam niet. "Nou ja," zei hij toen, "ik moet er toch naar toe, dan zal ik maar gaan."

Kijk, wij zijn allen geneigd onszelf au sérieux te nemen en we zeggen dan: "Er moet een wonder gebeuren." Maar als ik naar de berg kan gaan, mag ik niet verwachten dat die berg tot mij komt. Zolang wijzelf onze taak kunnen volbrengen, mogen wij niet verwachten dat een hogere kracht ons zonder meer daarbij steunt. Dit feit erkennende, zullen we ook de weg moeten kennen. De derwish Mohammed wist heel goed, hoe hij naar de berg toe moest lopen, maar hij vond het alleen leuk om de mensen hem te laten uitwuiwen. Hij wilde dus een beetje drukte maken. Wij mogen ook wel eens een

beetje drukte maken in ons leven, dat is helemaal niet erg, maar we moeten wel weten welke weg wij kiezen. Alles wat we kunnen weten - of dat nu is astrologie of meer stoffelijke wetenschap, begrip van de kabbala of zuiver chemie, scheikunde of wat anders - kan ons van nut zijn, want wij weten waar wij naar toe moeten. De kennis geeft ons het begrip om de weg, de mogelijkheden te bepalen. Van de mogelijkheden uitgaande, zullen wij eerst nagaan: wat kan ik zelf volbrengen? Wat is mijn weg, wat is mijn noodzaak? En dit gedaan hebbende en niet eerder! kan ik zeggen: waar mijn wezen tekort schiet en het doel uit het hoogste voortvloeit, zal mij alles worden gegeven om verder te gaan.

Een ander punt. Elke mens heeft de neiging aan te nemen, dat God of een ander voor hem zal zorgen. Onthoud één ding: Hij, die reist op het pad, is als een reiziger in de woestijn; hij moet voor zichzelf zorgen. En zo hij de bronnen niet kent, zal hij verdorsten; en zelfs indien er voedsel uit de hemel valt, zal hij ten onder gaan, tenzij hij zich wil bukken om het op te rapen.

Vergeet niet, al die dingen, die ik u nu vertel, zijn niet van mij. Zij zijn leringen van de groep, waartoe deze entiteit, die eens Johannes de Doper was, op het ogenblik behoort. Daar ben ik het voor een groot gedeelte mee eens. Zonder een zelfstandig werken of ingrijpen komt men dus niet verder. Onthoud daarom dit:

Hij, die lof zingt aan de Heer, lof zingt aan het leven, maar de werkelijke vreugde niet in zich draagt, is een dwaas. Want beter is het éénmaal met vreugde adem te halen dan duizend lofspreuken uit te spreken zonder innerlijke vreugde te kennen.

Suggereer jezelf niet dat je gelukkig bent, maar probeer het werkelijk te zijn. Houd je niet bezig met het geluk, dat eens zal komen. Wees vandaag gelukkig en put daaruit het geluk, de kracht, de innerlijke harmonie, de sterkte om daarmee de taak van vandaag te vervullen. Wanneer je je eigen krachten verspilt, kun je er zeker van zijn dat de hogere kracht weigert je te helpen. Wanneer je je eigen vreugde a.h.w. maakt tot een soort comédie, die je voor jezelf en de wereld opvoert, dan kan de werkelijke vreugde van het leven je wezen niet beroeren, dan kan de harmonie niet in jou doordringen en je maken tot deel van het grote geheel.

Het is allemaal natuurlijk niet nieuw wat ik zit te vertellen. Er bestaat een bekend gezegde, dat heel vaak wordt gebruikt: "Frappez, frappez toujours." Ik vind het zo mooi klinken: frappez toujours. Dat is heel wat anders dan "slaver voortdurend op in." Maar toch is dat de oplossing van onze problemen.

Wanneer we beginnen iets te proberen en het gaat niet en we leggen het naast ons neer, dan komen we nooit tot iets. Wanneer we een waarheid dichtbij voelen en we kunnen haar niet helemaal verwerken, dan zullen we tien, honderd, duizend keer met diezelfde waarheid moeten vechten, totdat we haar begrijpen. Het is niet de eenmalige erkenning of inspanning, waaruit de werkelijke verrijking van het "ik" voortkomt. Het is het voortdurend tasten, zoeken en proberen, waaruit op den duur de goede en de noodzakelijke verwerkelijking voortkomt. Deze zal in vele gevallen niet aan onze verwachtingen beantwoorden, maar zij zal wel een vervulling zijn van onze werkelijke behoefte en noodzaak.

En nu ga ik van mijzelf iets erbij zeggen, wat die goeie Johannes niet heeft verteld, daaraan zou hij ook niet hebben gedacht. Dat is de kwestie van leiding. Hij heeft dat leidersprincipe altijd nog wel een tik-keltje in zich, al is hij veel veranderd. Dat is dus dit:

Leven jullie nu werkelijk, zoals je bent? Ben je werkelijk eerlijk? Ben je bang om fouten te maken? Ben je bang om iets verkeerd te doen, of ben je bang om iets te beleven wat tegen je stellingen, je ideeën of je idealen ingaat? Anders gezegd nisschien: Bent u bang voor het leven,

tenzij het conform de droom is, die u in u draagt? Als u daar "ja" op zegt, dan moet u beginnen verduveld vlug wat aan uzelf te veranderen, want dit deugt niet!

Het leven is een voortdurend experiment. Door deze experimenten zoeken wij voor onszelf te vinden wat in ons wezen en van uit onszelf het meest beantwoordt aan de goddelijke kracht, de goddelijke harmonie, aan ons einddoel. Wij kunnen duizend experimenten doen, die niet slagen. Misschien dat pas het drieduizendste resultaat geeft. Maar indien wij niet de moed hebben om te onderzoeken, te proberen, zullen we nooit iets werkelijk bereiken. Elke mens moet heel goed inzien, dat zijn hele leven niets anders, maar dan ook werkelijk helemaal niets anders is dan de gelegenheid om te experimenteren. Hier ligt de wereld voor u: uw laboratorium. Wat leert u eruit? Wordt u geleerd er voor uzelf een zeker geluk uit te puren, een zekere vrede? Hoe staat u tegenover uw ideeën, uw belevingen? Hoever bent u gekomen in uw begrip van wat uw taak is en de manier, waarop u die het best, het gelukkigst, het meest vreugdig kunt volbrengen? Wat heeft u geleerd omtrent de wetten van compensatie, zoals die in uw wereld zo sterk tot uiting komen? Wat hebt u geleerd omtrent de innerlijke kracht, die u tot uiting kunt brengen? Wat heeft u begrepen omtrent het evenwicht dat bestaat tussen de macro-cosmos en de micro-cosmos, tussen God en uzelf?

Die vragen zul je moeten beantwoorden. Alleen als je die vraag beantwoordt, vrienden en je kunt zeggen: "Ja, ik heb misschien niet veel geleerd, maar ik heb ijverig geëxperimenteerd," dan kun je zeggen: "Ik heb wat bereikt."

Vergeet niet, dat elke mislukking ook een verrijking van je kennis is. Het gaat er niet alleen om te weten wat wèl voor je past in de wereld, maar ook om te leren wat niet voor je past. En dat kun je nooit met theorieën alleen doen. De theorie kan een leidraad zijn voor het experiment; maar ze kan nooit bepalend zijn. Wij moeten weten wat niet bij ons past, opdat wij - alles wat onjuist is terzijde stellende - de enige harmonie vinden, waaruit we werkelijk kunnen leven.

Als u nu zegt: Maar dat alles is nog een beetje erg abstract, dan kan ik het u heel eenvoudig vertellen.

Wanneer u innerlijk gelukkig bent - onverschillig voor wat morgen komt of voor wat gisteren was, zonder kritiek op uzelf of zelfverwijt, maar gewoon gelukkig - dan bent u ook harmonisch met alle krachten. Wie een ogenblik van dat geluk werkelijk weet te vinden, heeft harmonie. Dan moet men leren, hoe men deze momenten zo aaneen kan voegen, dat ze een steeds groter deel van het leven beïnvloeden. Dat houdt ook in, dat wij moeten leren om een deel van het leven (vooral van het materiële leven) a.h.w. automatisch te laten gaan. Er zijn tijden dat je moet lopen, maar dat het beter is om je er niet van bewust te zijn, want anders word je voortijdig moe en geërgerd. Er zijn tijden dat je moet rusten, terwijl je voort zou willen gaan. Laat dan je geest de beweging nemen, maar begrijp dat je lichaam de rust nodig heeft.

Zo is het nu eenmaal. Begrijp, dat het soms noodzakelijk is om een innerlijke toestand a.h.w. te bestendigen, terwijl in de stof die toestand hernieuwd wordt voorbereid of op een andere wijze in datzelfde stoffelijke leven de harmonie weer tot uiting komt. Sluit je niet in jezelf op. Sta open voor het leven, sta open voor de wereld. Wat je vandaag bereikt - positief en negatief - erkennende: dit is voor mij harmonie, maar ook erkennende: dit is voor mij niet harmonisch, dat bepaalt hoe je geestelijk maar ook stoffelijk zult bestaan, wat je betekenis en je taakvervulling is in de cosmos.

Zo, dat was dan een beetje eigen commentaar bij het onderwerp in kwestie. Dan heb ik nog een tweede spreker, die nog even voor het slotwoord in aanmerking wenst te komen. Ik hoop dat er geen bezwaar tegen is

en ik hoop dat u allemaal een heel prettige zondag hebt. Ik zou zeggen: transpireer gelukkig!

S C H O O N H E I D.

Schoonheid is het beeld dat in onszelf ontstaat, wanneer wij het leven ondergaan en vinden harmonie met het "ik". Want schoonheid in zichzelf is niet bestaand.

Schoonheid is het oordeel, dat wij spreken. Het is de vrede, die er in ons daalt; het begrip van leven en van streven, waardoor de eeuwigheid in het eigen wezen door het eigen kennen voor een wjl wordt achterhaald.

Schoonheid, desillusie. Het is een reeks van dromen. Maja, moeder der begoocheling, waaruit toch weer wordt geboren het licht van alle tijd. Want de begoocheling van schoonheid moet wel leiden tot ervaring van de werkelijkheid, waarin de schoonheid niet meer als een waarde voortbestaat, maar eerder pad wordt, dat het "ik" tot groter vrede, groter eenheid met het Al geleidt.

Schoonheid is niet, zoals men denkt, de zuiverheid van zinnen, de reinheid van het hart of hemelstad, gebouwd uit glinsterglas en goud. Het is slechts de eenheid met het Al in het "ik" ervaren, waardoor alles je plotseling wonderlijk vertrouwd en één lijkt met je eigen wezen.

De schoonheid, dat is het begrip dat in het "ik" ontstaat, wanneer je weigert te vrezen, wanneer je beseffend en aanvaardend vreugdig het ogenblik van tijd ervaart en zo in een zee van eeuwigheid een ogenblik jezelf ondergaat.

God is schoonheid; maar die schoonheid is een weg van vrede.

De schoonheid is geen kleuren- of lijnenspel of zelfs een melodie. Het is slechts een langzaam en haast ongemerkt verdwijnen van grenzen tussen ons en het bestaan; een harmonie, waarin wij meer zijn dan onszelven en toch hetzelfde ondergaan.

Ge zoekt naar schoonheid. Maar wat kan u tot schoonheid leiden, zo schoonheid niet in het "ik" eerst leeft en uit het eigen wezen voortbestaat? Is schoonheid niet de wijze, waarop gij beseft het leven en alle dingen ondergaat? Is het niet de uiting van uw eigen streven, dat voert tot het doel? Is het niet het erkennen van het doel, waaruit gelijktijdig de mens het doel reeds bijna heeft bereikt? Is schoonheid niet de zin der dingen voor het wezen uit het Al, dat - rond dat "ik" bestaand - voortdurend zichzelf openbaart?

Gij spreekt van schoonheid of van liefde of van krachten of van licht en eeuwigheid en God de Heer. Ik zeg u, al die dingen samen met het innerlijk verwachten ze zijn het leven, niet minder en zeker ook niet meer. En wordt er in het leven eenheid met het Al gevonden en is men met zijn God, met licht en ook met duister vertrouwd, dan heeft het "ik" de ware kracht des levens ondervonden en zo de schoonheid voor zichzelf gebouwd; het pad waarlangs men rustig gaat. En in verrukking steeds zichzelf weer herkenkend ten slotte beseft hoe voor zijn God men staat.

Dat is schoonheid en niet meer. De schoonheid, dat is God de Heer, Die Zich in het nù openbaart; het geeft niet hoe en waar, op welke wijze of om welke reden. Het is het "ik", dat - erkennend harmonie - in zich kan treden en toch erkennen de eeuwigheid.

Waarmee ik, vrienden, naar ik meen het door u gestelde begrip wel heb omschreven. En omdat het zo gebruikelijk is om die dingen allemaal een klein beetje een andere gestalte te geven, wil ik een paar oude zin-

nen van schoonheid ophalen in de hoop dat u begrijpt, wat ik in dit eerste gedeelte heb bedoeld.

Het eerste kloppen van 't licht aan het loden hemelzwerk,
wanneer de misten drijven
en als een blauwe schemer koeienlijven
pootloos over ongeziene weiden gaan.
Het is de roep van vogels, die in het licht ontwaken.
Het is het duister, dat de ketenen moet slaken op kleur.
Het is de geur, die langzaam fris door bos en beemden gaat.
En het "ik", dat in dit nieuw ontwaken hernieuwd beleeft
en zo de vree, die voor een korte wijle zweeg,
diep in zijn wezen ondergaat.
Het is 't licht, dat met gouden engelenvlerken
kleuren aan de hemel schrijft
en wolken verdrijft.
Het is in de schemering omhullend de wilgen,
die treurende spiegelen in het water nog staan.
En het is de wind, die het koren doet ruisen.
En een boer, die naar de akker reeds gaat.
Zijn pad trekt een baan van geluid in een wereld,
die nog is der vrede zelf.
Het is schoonheid het leven, wanneer de kristallen
glinsterend drijven uit sneeuw naar omlaag.
En het is in de zinderende hitte, die trilt
als een licht bewegende laag, wanneer de middaghitte verstilt
al wat leeft in de zomertijd.
Schoonheid, dat is in verandering geschreven
de handtekening van de eeuwigheid.

Misschien dat u nu begrijpt wat ik wil zeggen.
Schoonheid is iets, dat je ondergaat; iets dat je zelve vindt in de dingen. Het is nooit in de dingen zelf. Het is het licht, dat van binnenuit schijnt op alles. Het is niet dat wat is, maar het is dat wat wij ervan be- seffen. En daarom zou je die schoonheid misschien ook nog zo kunnen omschrijven:

Wanneer in je hart woont licht en vrede en jubelend geluk en ver-
wachting en spel,
dan maak je de schoonheid van hemelse weiden uit de meest afzich-
telijke hel.

Wanneer de vreugde in het "ik" is, wordt lijden gestild tot een
koele dronk en een vreugd; en is zelfs de ouderdom, oud en gerim-
peld, herboren en wordt tot een nieuwe jeugd.

Dan wordt dood je tot leven en leven geen sterven,
maar het nu reeds verzamelen van eeuwigheid.

Schoonheid, dat is de kracht je gegeven,
waardoor je niet langer jezelf misleidt door waarden aan andere
dingen te geven, maar leeft uit jezelf en eigen kracht. en zo open-
baart God, Die in jou kan leven; en openbaart Zijn oneindige macht
door jouw wezen, erkennend: zijn is leven.

Schoonheid, die zo voor jouw wezen ontstaat, is een licht, dat vaak
anderen - gevangen in het streven - een ogenblik eeuwige schoonheid doet
kennen en soms hun een weinig van vrede laat.

Ik geloof, dat u schoonheid kunt vinden in al wat u voor uzelf zoekt
als schoonheid. U kunt het meest schone maken tot het meest afzichtelijke
door de manier, waarop u het bekijkt. U kunt wijsheid tot dwaasheid en
dwaasheid tot wijsheid maken door de wijze, waarop u het bezielt. Leef de
schoonheid van het leven. Buig alles om door het de zin te geven van het
schone en u zult weten waarom ik ben begonnen met te stellen, dat harmo-
nie en vrede de bronnen zijn van alle schoonheid.

:--:~: